

עובדי קידום נוער בישראל 2003 – הפרופיל האישי והמקצועי של העובדים ביחידות לקידום נוער שבפיקוח משרד החינוך – חיים להב וד"ר אילן שמש

מאמר זה מציג את ההתפתחות שחלה בפרופיל האישי והמקצועי של העובד לקידום נוער משנות השמונים ועד היום. המאמר משווה ממצאים מחקריים של שני סקרים שערך תחום קידום נוער במשרד החינוך: הראשון, בשנת 1982, באמצעות המכון לקידום נוער (בר-אלי, 1985); והשני, בשנת 2002, באמצעות חברת "מחקר וייעוץ" (כהן, טרם פורסם).

השוואת הממצאים מצביעה על שינויים מרחיקי לכת המעידים על מעבר מעיסוק זמני פך-מקצועי למקצוע המבוסס על תפיסה ערכית חברתית עם ידע תיאורטי ומחקרי ופרקטיקה ייחודית.

הממצאים משקפים שינויים בכמה תחומים:

1. **שינויים בפרופיל העובדים** – עובדי קידום נוער רואים כיום בעבודתם קריירה אישית משמעותית. הם מבוגרים יותר, יציבים יותר במקצוע ובוגרי תארים אקדמיים מתקדמים.

2. **שינויים בדרכי ההתערבות** – דרכי ההתערבות כיום בקידום נוער הינן רב-ממדיות, וכוללות טיפול פרטני, עבודה קבוצתית, התערבות קהילתית ועבודה עם הורים. התפתחות מיוחדת התחוללה בעשור האחרון עם קליטת עובדים עולים מברית המועצות לשעבר ומאתיופיה, שהשלימו פסיפס רב-תרבותי במערך העובדים וקידמו תוכניות ושיטות עבודה חדשות. כמו כן חל גידול משמעותי בהתערבויות לקידום נערות (מ-24% ל-33%), וכשני שלישים (68%) מהעובדים ציינו כי חשוב שעבודת קידום הנוער תענה על הצרכים הייחודיים של נערות.

3. **שינויים בפיתוחם של כוח האדם והקריירה המקצועית** – עובדי קידום נוער ממלאים כיום קשת של תפקידים מקצועיים בקהילה. ממצאי הסקרים מעידים בבירור על תהליך התחזקות של מערכת ההנחיה המקצועית וההכשרה לעובדים..

מילות מפתח: נוער בסיכון, עובדי קידום נוער, גישה חינוכית-סוציאלית, עבודת שיחור, עבודת יישוג, ניתוק, שילוב.